

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.12.2014
COM(2014) 738 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΙΕΙΑΣ (2013)

{SWD(2014) 352 final}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
2.	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ.....	2
2.1.	Δημοσιονομική χρησιμοποίηση του ΕΤΑ από τα κράτη μέλη	2
2.2.	Κυριότεροι τομείς παρέμβασης για το ΕΤΑ	4
2.3.	Εξέλιξη ανά άξονα προτεραιότητας.....	5
2.4.	Εκτέλεση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή.....	6
2.5.	Χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας από τα κράτη μέλη	6
2.6.	Χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας από την Επιτροπή.....	6
2.6.1.	Τεχνολογία πληροφοριών	6
2.6.2.	Μονάδα υποστήριξης για το δίκτυο ευρωπαϊκών αλιευτικών ζωνών	6
2.6.3.	Μελέτες.....	6
2.6.4.	Έκτακτο προσωπικό.....	7
2.7.	Συντονισμός του ΕΤΑ με τα διαρθρωτικά ταμεία και με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).....	7
2.8.	Προπαρασκευαστική εργασία για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	7
3.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ.....	7
3.1.	Άξονας 1.....	7
3.1.1.	Οικονομική επίδοση του αλιευτικού στόλου το 2012 (με βάση την ετήσια οικονομική έκθεση του 2014 – στοιχεία 2012).....	7
3.1.2.	Οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων	8
3.1.3.	Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων	8
3.1.4.	Επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών και επιλεκτικότητα	8
3.1.5.	Κοινωνικοοικονομική αποζημίωση για τη διαχείριση του αλιευτικού στόλου	8
3.2.	Άξονας 2.....	9
3.2.1.	Εσωτερική αλιεία	9
3.2.2.	Υδατοκαλλιέργεια.....	9
3.2.3.	Μεταποίηση	10
3.3.	Άξονας 3.....	11
3.3.1.	Αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης και καταφύγια	11
3.3.2.	Ανάπτυξη νέων αγορών και εκστρατείες προώθησης	11
3.3.3.	Πιλοτικές πράξεις.....	11
3.4.	Άξονας 4.....	11
4.	Πρώτη σειρά επιχειρησιακών συμπερασμάτων σχετικά με το ΕΤΑ για την περίοδο 2007-2013	12

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΙΕΙΑΣ (2013)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)¹, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την χρησιμοποίηση του ΕΤΑ. Η έκθεση στηρίζεται στην εξέταση και στην αξιολόγηση, από την Επιτροπή, των ετήσιων εκθέσεων των κρατών μελών και τυχόν άλλων διαθέσιμων πληροφοριών. Περιλαμβάνει επίσης μίαν ανάλυση της εφαρμογής ορισμένων βασικών μέτρων του ΕΤΑ.

¹ Άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιλαμβάνει μια περίληψη της χρησιμοποίησης σε κάθε κράτος μέλος καθώς και πέντε πίνακες με λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού². Όσον αφορά τον κανονισμό, περιλαμβάνει επίσης μια περίληψη των ελέγχων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη, οι οποίοι εκτελούνται για λογαριασμό της Επιτροπής καθώς και μια περίληψη του αποτελέσματος των ελέγχων σχετικά με την ενίσχυση από το ΕΤΑ, οι οποίοι εκτελούνται από τα κράτη μέλη, όπου ενδείκνυται, και εμφανίζουν τις πραγματοποιηθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει μια ολική αξιολόγηση της χρησιμοποίησης του ΕΤΑ από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή κατά το 2013, που είναι το τελευταίο έτος του προγραμματισμού. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα στοιχεία που διέθεσαν τα κράτη μέλη ήταν επαρκή για μια πιο εκτεταμένη ανάλυση μέχρι τις 31 Μαΐου 2014, με συνέπεια να παρέχεται μια πληρέστερη εικόνα της τρέχουσας χρησιμοποίησής του λιγότερο από δύο έτη πριν τη λήξη της προθεσμίας για την χρησιμοποίηση του ΕΤΑ (31 Δεκεμβρίου 2015).

2. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

2.1. Δημοσιονομική χρησιμοποίηση του ΕΤΑ από τα κράτη μέλη

Οι πιστοποιημένες ενδιάμεσες πληρωμές που διαβίβασαν τα κράτη μέλη το 2013 ανήλθαν στα 544 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 589 εκατομμυρίων ευρώ το 2012. Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014, οι αναλήψεις υποχρεώσεων ΕΤΑ είχαν ανέλθει στα 3,413 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό συνιστά αύξηση κατά 18% σε σχέση με τις 31 Μαΐου 2013 (+515 εκατομμύρια ευρώ σε ένα έτος).

Η εθνική δημόσια συνεισφορά μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 ήταν 2,088 δισεκατομμύρια ευρώ, που σημαίνει αύξηση ύψους 360 εκατομμυρίων ευρώ σε σχέση με τις 31 Μαΐου 2013 (+21%). Τα ποσά αυτά δείχνουν μια σημαντική επιτάχυνση των εθνικών αναλήψεων υποχρεώσεων κατά τους προηγούμενους δώδεκα μήνες, που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη αρχίζουν να ξεπερνούν τις δυσκολίες που δημιούργησε η περίοδος δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Κατά την ίδια περίοδο, οι ιδιωτικές συνεισφορές για τα χρηματοδοτηθέντα από το ΕΤΑ μέτρα ανήλθαν στα 2,497 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι ιδιωτικές συνεισφορές αφορούσαν κυρίως την μεταποίηση (42,67%), την υδατοκαλλιέργεια (23,25%) και τις επενδύσεις επί του σκάφους (9,68%). Τα εν λόγω μέτρα απορροφούν από κοινού το 75% της συνολικής ιδιωτικής χρηματοδότησης.

Συνολικά, οι επενδύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2007 μέχρι 31 Μαΐου 2014, ανήλθαν στα 8 δισεκατομμύρια ευρώ: 42,67% από το ΕΤΑ, 26,11% από εθνικούς δημόσιους πόρους και 31,22% από ιδιωτική χρηματοδότηση.

Από πλευράς αποτελέσματος μόχλευσης, κάθε ευρώ ενίσχυσης από το ΕΤΘΑ συνεπάγεται 1,34 ευρώ εθνικής ενίσχυσης, 0,732 ευρώ εθνικής χρηματοδότησης και 0,612 ευρώ εθνικής δημόσιας συνεισφοράς³. Οι κανόνες που αφορούν την ένταση της ενίσχυσης και τη

² Πίνακας Ι. Εκτέλεση του προϋπολογισμού στις περιφέρειες στόχου σύγκλισης.
Πίνακας ΙΙ. Εκτέλεση του προϋπολογισμού στις περιφέρειες εκτός στόχου σύγκλισης.
Πίνακας ΙΙΙ. Δημοσιονομική εκτέλεση στις περιφέρειες στόχου σύγκλισης και στις περιφέρειες εκτός στόχου σύγκλισης.
Πίνακας ΙV. Προγραμματισμένα ποσά ΕΤΑ ανά άξονα προτεραιότητας και ανά κράτος μέλος.
³ Πίνακας V. Πιστοποιημένες δαπάνες ανά άξονα προτεραιότητας και ανά κράτος μέλος.
Από τις 31 Μαΐου 2014.

συγχρηματοδότηση καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα της μόχλευσης, αλλά όχι εξ ολοκλήρου. Για παράδειγμα, η ένταση της ενίσχυσης και τα ποσοστά συγχρηματοδότησης είναι τα ίδια για την υδατοκαλλιέργεια, τη μεταποίηση και την εμπορία. Ακόμη και στην περίπτωση που η δημόσιες εθνικές συνεισφορές είναι παρόμοιες, οι ιδιωτικές συνεισφορές είναι μεγαλύτερες για τη μεταποίηση.

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τα αποτελέσματα μόχλευσης ανά άξονα και κατηγορία μέτρων:

Μέτρα	Αποτέλεσμα μόχλευσης EUR 1 στην:		
	Συνολική (δημόσια + ιδιωτική) χρηματοδότηση (ευρώ)	Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (ευρώ)	Ιδιωτική χρηματοδότηση (ευρώ)
1.1: Οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	0.711	0.705	0.006
1.2: Προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	0.646	0.646	0.000
1.3: Επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών και επιλεκτικότητα	3.257	0.777	2.480
1.4: Παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας	0.655	0.429	0.227
1.5: Κοινωνικοοικονομική αποζημίωση για τη διαχείριση του κοινοτικού αλιευτικού στόλου	1.482	0.656	0.827
2.1: Υδατοκαλλιέργεια	1.613	0.435	1.179
2.2: Εσωτερική αλιεία	1.503	0.447	1.056
2.3: Μεταποίηση και εμπορία των ιχθύων	2.503	0.542	1.961
3.1: Συλλογικές δράσεις	1.152	0.930	0.221
3.2: Προστασία και ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας	0.652	0.558	0.094
3.3: Αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης και ιχθυόσκαλες	0.756	0.611	0.145
3.4: Ανάπτυξη νέων αγορών ή εκστρατείες προώθησης	0.702	0.566	0.137
3.5: Πιλοτικές ενέργειες	1.300	0.912	0.389
3.6: Μετατροπή των αλιευτικών σκαφών για άλλες δραστηριότητες	4.204	1.567	2.637
4.1: Ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών	1.153	0.441	0.712
5.1: Τεχνική βοήθεια	0.483	0.480	0.003
Σύνολο	1.344	0.612	0.732

Τα σημαντικότερα αποτελέσματα μόχλευσης προέκυψαν από τα μέτρα μετατροπής για αλλαγή χρήσης των αλιευτικών σκαφών, τις επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη, τη μεταποίηση των ιχθύων και την υδατοκαλλιέργεια. Όσον αφορά τις εθνικές δημόσιες συνεισφορές, τα αποτελέσματα μόχλευσης είναι μεγαλύτερα για τα μέτρα μετατροπής με στόχο την αλλαγή χρήσης των αλιευτικών σκαφών, για συλλογικές δράσεις, για πιλοτικές δράσεις και για επενδύσεις σε αλιευτικά σκάφη. Όσον αφορά τη συγχρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα, τα σημαντικότερα αποτελέσματα μόχλευσης αφορούν την μετατροπή για αλλαγή χρήσης των αλιευτικών σκαφών, τις επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη, τη μεταποίηση των ψαριών και την εμπορία, την υδατοκαλλιέργεια και την εσωτερική αλιεία.

Τα προαναφερόμενα συνολικά αποτελέσματα μόχλευσης υπολείπονται των 1,67 ευρώ που προέκυψαν από το χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας (ΧΜΠΑ) (2000-2006)⁴, εκ των οποίων τα 0,56 ευρώ ήταν δημόσια εθνική ενίσχυση και τα 1,11 ευρώ ήταν ιδιωτική ενίσχυση.

2.2. Κυριότεροι τομείς παρέμβασης για το ΧΜΠΑ

Ο ακόλουθος πίνακας συγκρίνει τα επίπεδα των αναλήψεων υποχρεώσεων για τα πέντε μέτρα που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο μέχρι τα τέλη Ιουλίου 2012, Μαΐου 2013 και Μαΐου 2014, αντίστοιχα:

31 Ιουλίου 2012	31 Μαΐου 2013	31 Μαΐου 2014
Οριστική παύση (19,61 %)	Μεταποίηση (17,41 %)	Μεταποίηση (16,65 %)
Υδατοκαλλιέργεια (12,98 %)	Οριστική παύση (17,25 %)	Οριστική παύση (15,44 %)
Μεταποίηση (12,79 %)	Υδατοκαλλιέργεια (14,83 %)	Υδατοκαλλιέργεια (14,43 %)
Αλιευτικοί λιμένες (10,89 %)	Αλιευτικοί λιμένες (11,46 %)	Αλιευτικοί λιμένες (11,61 %)
Προσωρινή παύση (7,67 %)	Προσωρινή παύση (7,40 %)	Ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών (9,25 %)

Η κατάσταση στις 31 Μαΐου 2014 ήταν ουσιαστικά η ίδια με αυτή του προηγούμενου έτους, με εξαίρεση τον άξονα 4⁵, ο οποίος παρουσίασε βελτίωση σχεδόν 30 % από τον Μάιο του 2013 μέχρι το Μάιο του 2014. Ωστόσο, όπως διευκρινίζεται παρακάτω, ο άξονας 4 εξακολουθεί να υστερεί έναντι των υπολοίπων.

Η συγκέντρωση των αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ΕΤΑ σε αυτά τα πέντε μέτρα είναι πολύ υψηλή (67,39%). Ωστόσο, το ποσοστό για τις 31 Μαΐου 2014 δείχνει ελαφρά μείωση σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό του προηγούμενου έτους (68,86%). Εκτός από την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τον άξονα 4, αυτή η (μικρή) αλλαγή δείχνει ότι για άλλα μέτρα αναλαμβάνονται περισσότερες υποχρεώσεις σε σύγκριση με προηγούμενα έτη.

Επισημαίνεται ότι, από αυτούς τους πέντε τομείς, η οριστική παύση είναι το μόνο μέτρο του οποίου μειώνεται σταθερά η σημασία (-21,5 %). Το ίδιο ισχύει και για την προσωρινή παύση, η οποία αντιπροσώπευε το 6,76 % των αναλήψεων υποχρεώσεων μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 (-12 % σε σύγκριση με τις 31 Ιουλίου 2012). Αυτή η τάση δείχνει ότι χάνουν τη σημασία τους τα παραδοσιακά μέτρα που αφορούν τα σκάφη.

2.3. Εξέλιξη ανά άξονα προτεραιότητας

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει την εξέλιξη της σχετικής σημασίας του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων ανά άξονα από τον Ιούλιο του 2012 μέχρι το Μάιο του 2014.

Ο πίνακας επιβεβαιώνει τη σχετική μείωση του άξονα 1 (-16 %) και τη γρήγορη αύξηση όσον αφορά τον άξονα 4. Ο άξονας 3 παρουσιάζει επίσης αύξηση αλλά με αργότερο ρυθμό. Μέχρι

⁴ Μετρημένο στο επίπεδο των πιστοποιημένων πληρωμών.

⁵ Δεν υπάρχουν μεμονωμένα μέτρα εντός του στόχου 4. Επομένως, η σύγκριση του συνολικού άξονα με τα μεμονωμένα μέτρα σε άλλους άξονες στρεβλώνει κάπως τη σύγκριση.

τις 31 Μαΐου 2014, ο άξονας 2 ήταν ο σημαντικότερος όλων. Αυτό προκύπτει από την αρχική διάθεση των πιστώσεων του ΕΤΑ.

Άξονας προτεραιότητας	31 Ιουλίου 2012	31 Μαΐου 2013	31 Μαΐου 2014
Άξονας 1	33,05 %	30,42 %	27,77 %
Άξονας 2	28,96 %	32,64 %	31,44 %
Άξονας 3	27,59 %	27,38 %	28,46 %
Άξονας 4	7,1 %	7,2 %	9,25 %
Άξονας 5	3,29 %	2,42 %	3,07 %

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τη σχέση μεταξύ των πραγματικών αναλήψεων υποχρεώσεων και των σχεδιαζόμενων δαπανών για την περίοδο προγραμματισμού ανά άξονα προτεραιότητας.

Άξονας προτεραιότητας	31 Ιουλίου 2012	31 Μαΐου 2013	31 Μαΐου 2014
Άξονας 1	67,24 %	74,36 %	79,61 %
Άξονας 2	56,6 %	77,47 %	86,77 %
Άξονας 3	57,8 %	67,31 %	83,80 %
Άξονας 4	28 %	44,60 %	56,89 %
Άξονας 5	44,04 %	44,60 %	65,34 %
Σύνολο ΕΤΑ	56,31 %	67,37 %	79,33 %

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 είχε δεσμευθεί μόνο το 79 % των πιστώσεων του ΕΤΑ. Παρά την κάποια επιτάχυνση από τον Ιούλιο του 2012, δεν έχει δεσμευθεί ακόμη ένα σημαντικό μέρος των πιστώσεων του ΕΤΑ, γεγονός το οποίο προκαλεί κάποιες ανησυχίες, όπως στην περίπτωση των πιστοποιημένων πληρωμών, λαμβανομένου υπόψη ότι η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2015.

Οι άξονες 2 και 3 είναι οι πιο προχωρημένοι από την άποψη των αναλήψεων υποχρεώσεων, με τον άξονα 2 να παρουσιάζει την μεγαλύτερη αύξηση κατά την περίοδο αναφοράς. Γρήγορη αύξηση έχει παρουσιάσει ο άξονας 4, αλλά εξακολουθεί να υστερεί έναντι των υπολοίπων.

2.4. Εκτέλεση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή

Το 2013, όσον αφορά τις ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων, δεσμεύθηκε το 16,4 % (691,5 εκατομμύρια ευρώ) του συνόλου των πιστώσεων για την περίοδο 2007-2013, εκ των οποίων τα 528,35 εκατομμύρια ευρώ προορίζονταν για τις περιφέρειες σύγκλισης και τα 163,15 εκατομμύρια ευρώ για τις περιφέρειες εκτός σύγκλισης.

Το 2013, όσον αφορά τις πληρωμές, εκταμιεύθηκε το 12,7 % (546,78 εκατομμύρια ευρώ) των συνολικών πιστώσεων, εκ των οποίων το 78,9 % (431,35 εκατομμύρια ευρώ) αφορούσε

τις περιφέρειες σύγκλισης και το 21,1% (115,43 εκατομμύρια ευρώ) τις περιφέρειες εκτός σύγκλισης. Οι πληρωμές αυτές έγιναν υπό τη μορφή προχρηματοδότησης (για την Κροατία) και ενδιάμεσων πληρωμών. Λεπτομερή στοιχεία περιέχονται στο παράρτημα 1 και στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

2.5. Χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας από τα κράτη μέλη

Το 2013, 21 κράτη μέλη δέσμευσαν κάποια ποσά στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για την τεχνική βοήθεια (άξονας 5). Τα μεγαλύτερα ποσά δεσμεύθηκαν από την Ολλανδία (το 58,3 % από τις πιστώσεις του ETA διετεθήσαν για τον άξονα 5), τη Σλοβενία (51,6%), το Ηνωμένο Βασίλειο (51,2%), την Πορτογαλία (38%), την Πολωνία (15,75 %) και την Ισπανία (10,9%). Οι χρηματοδοτηθείσες δράσεις αφορούσαν την ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων, την ανάπτυξη ΤΠ, τη δημοσιότητα και την ενημέρωση, καθώς και την ενίσχυση της διαχείρισης και της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

2.6. Χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας από την Επιτροπή

Το 2013, η Επιτροπή δέσμευσε 3,48 εκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό τεχνικής βοήθειας για τα εξής:

2.6.1. Τεχνολογία πληροφοριών

0,35 εκατομμύρια ευρώ για εξοπλισμό πληροφορικής και υπηρεσίες που αφορούν τη συντήρηση και την ανάπτυξη πληροφορικών συστημάτων απαραίτητων για την εφαρμογή του ETA.

2.6.2. Μονάδα υποστήριξης για το δίκτυο ευρωπαϊκών αλιευτικών ζωνών

2,74 εκατομμύρια ευρώ για τη μονάδα υποστήριξης του δικτύου ευρωπαϊκών αλιευτικών ζωνών (FARNET). Το 2013, το FARNET εξακολούθησε να διαδραματίζει μείζονα ρόλο στη διευκόλυνση της εφαρμογής του άξονα 4 του ETA, με συνεχή μεθοδολογική και θεματική υποστήριξη των διαχειριστικών αρχών και των ομάδων τοπικής δράσης στον τομέα της αλιείας (ΟΤΔΑ). (θεματικά σεμινάρια, συγκεκριμένες συνεδριάσεις, ειδική ενίσχυση στα κράτη μέλη). Το FARNET συνέβαλε στην προβολή του άξονα 4 μέσω του ιστοτόπου του, που συμπεριλαμβάνει τους λογαριασμούς σε διάφορα δημοφιλή δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, U-Tube, LinkedIn), τη συλλογή παραδειγμάτων έργων ορθής πρακτικής και τακτικό ενημερωτικό δελτίο.

2.6.3. Μελέτες

0,4 εκατομμύρια ευρώ για τη διενέργεια μελέτης σχετικά με την εφαρμογή του άξονα 4 στο πλαίσιο του ETA.

Βάσει έρευνας που ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2013 με πρωτοβουλία της Επιτροπής, η μελέτη σχετικά με την εφαρμογή του άξονα 4 έδειξε ότι 312 ομάδες υποστήριζαν πάνω από 8 500 έργα, συμβάλλοντας στη δημιουργία 8 000 και στη διατήρηση 12 500 θέσεων εργασίας. Η μελέτη εξάλλου εκτιμά ότι η ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας μέσω αυτής της καινοτομικής προσέγγισης συνέβαλε στη δημιουργία 220 ΜΜΕ και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Τα ποσά είναι πιθανόν να αυξηθούν όταν θα ολοκληρωθεί η περίοδος προγραμματισμού δεδομένου ότι η εφαρμογή προχωρεί με σταθερό ρυθμό από τότε που έγινε η μελέτη.

Η εφαρμογή του άξονα 4 είχε ως αποτέλεσμα συντελεστή μόχλευσης 1,15, που σημαίνει ότι ένα ευρώ από το ETA προσέλκυσε ακόμη 1,15 ευρώ, (ιδιωτικό και δημόσιο). Επιπλέον, οι ΟΤΔΑ προβλέπουν ότι μόνο το 61 % των έργων θα ξεκινήσουν εάν σταματήσει η ενίσχυση από το ETA. Παρά τις κάποιες δυσκολίες, δεν παρατηρήθηκε έλλειψη έργων γενικά, με τη ζήτηση για χρηματοδότηση να υπερβαίνει την προσφορά.

Από τη μελέτη εξάλλου προέκυψαν πολύτιμα ενδεικτικά στοιχεία για τη βελτίωση των μηχανισμών υλοποίησης κατά την περίοδο 2014-2020. Ειδικές συστάσεις ανά χώρα εκδόθηκαν για 15 κράτη μέλη.

Η έκθεση μαζί με μια περίληψή της διατίθεται στον ακόλουθο ιστότοπο της ΓΔ MARE: http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/axis-4/index_en.htm

2.6.4. Έκτακτο προσωπικό

0,85 εκατομμύρια ευρώ για τους μισθούς του έκτακτου προσωπικού που απασχολείται στην εφαρμογή του ΕΤΑ, ιδίως με στόχο να εξασφαλίσει την ορθή κάλυψη όλων των επίσημων γλωσσών της ΕΕ.

2.7. Συντονισμός του ΕΤΑ με τα διαρθρωτικά ταμεία και με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Τα επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) δείχνουν ότι τα κράτη μέλη είχαν επίγνωση ευθύς εξαρχής της ανάγκης για διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων, καθώς και του ΕΓΤΑΑ. Τα ΕΠ παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα που έχουν συσταθεί (ή είναι υπό σύσταση) στα κράτη μέλη για την αποφυγή των επικαλύψεων, όπως προβλέπει το άρθρο 6 του κανονισμού για το ΕΤΑ. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης των κρατών μελών δεν αναφέρονται ρητά στα θεμελιώδη προβλήματα του συντονισμού.

2.8. Προπαρασκευαστική εργασία για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

Το 2013, η Επιτροπή άρχισε να επεξεργάζεται μια πρόταση για ένα νέο ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), το οποίο θα ήταν το χρηματοδοτικό μέσο για την ενίσχυση της μεταρρυθμισμένης κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ) κατά την περίοδο 2014-2020. Η πρόταση για το ΕΤΘΑ βασιζόταν ως ένα βαθμό στην αξιολόγηση της χρησιμοποίησης του ΕΤΑ. Το ΕΤΘΑ εγκρίθηκε τελικά το Μάιο του 2014.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ

3.1. Αξονας 1

3.1.1. Οικονομική επίδοση του αλιευτικού στόλου το 2012 (με βάση την ετήσια οικονομική έκθεση του 2014 – στοιχεία 2012⁶)

Τα στοιχεία για το 2012 2, στα οποία βασίζεται η ετήσια οικονομική έκθεση (ΕΟΕ) για το 2014, δείχνουν ότι, παρόλο ότι μειώθηκαν τα έσοδα του αλιευτικού στόλου σε σύγκριση με το 2011, το κόστος μειώθηκε ακόμη περισσότερο, κάνοντας τον αλιευτικό στόλο της ΕΕ γενικά πιο επικερδή σε σχέση με το 2011. Η μείωση των εσόδων είναι ανάλογη με τη μείωση του συνολικού βάρους και της αξίας των ιχθυοπροϊόντων που εκφορτώνει ο στόλος της ΕΕ.

Τα έσοδα του αλιευτικού στόλου της ΕΕ ανήλθαν στα 6,9 δισεκατομμύρια ευρώ, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανήλθε στα 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ, τα μικτά κέρδη στα 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ και τα καθαρά κέρδη στα 458 εκατομμύρια ευρώ. Παρά τις υψηλότερες τιμές καυσίμων, το ενεργειακό κόστος παρέμεινε κατά μεγάλο μέρος αναλλοίωτο, επειδή μειώθηκε η κατανάλωση ενέργειας του στόλου της ΕΕ. Αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως είναι η χρησιμοποίηση αποδοτικότερων αλιευτικών εργαλείων όσον αφορά τα καύσιμα με ενίσχυση από το ΕΤΑ καθώς και εθνική ενίσχυση, στις

⁶ Η συλλογή των στοιχείων από τα κράτη μέλη βάσει του πλαισίου συλλογής δεδομένων γίνεται με καθυστέρηση 2 ετών.

μειώσεις των στόλων και στις αλλαγές στην αλιευτική συμπεριφορά και στη δυναμική του στόλου.

Ωστόσο, η συνολική θετική εξέλιξη το 2012 δεν αφορούσε όλους τους στόλους. Πέντε εθνικοί στόλοι είχαν ζημιές. Και ενώ οι επιδόσεις των αλιευτικών στόλων μεγάλης κλίμακας στην ανοικτή θάλασσα βελτιώθηκαν από το 2008 μέχρι το 2012, οι επιδόσεις των αλιευτικών στόλων μικρής κλίμακας παρουσίασαν μια τάση επιδείνωσης.

Όσον αφορά την απασχόληση, το 2012 ο αριθμός των αλιέων υπερέβη ελαφρώς τις 120 000 ΠΠΑ.

3.1.2. Οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 το EFF είχε συγχρηματοδοτήσει 4 087 πράξεις οριστικής παύσης δραστηριοτήτων (+2.5% σε σχέση με τις 31 Μαΐου 2013) συνολικού κόστους 898,58 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 527,03 εκατομμύρια ευρώ τα συνεισέφερε το ETA.

Τα ποσά ανά πράξη δεν άλλαξαν σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το συνολικό κόστος ανά πράξη ανέρχεται στις 220 064 ευρώ (το τέταρτο μεγαλύτερο), εκ των οποίων 128 953 ευρώ προέρχονται από το ETA (το τρίτο μεγαλύτερο).

3.1.3. Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων

Παρόλο ότι είναι ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με πέρυσι σε σχετικούς όρους, η προσωρινή παύση παραμένει το μέτρο που χρησιμοποιείται περισσότερο με βάση τον αριθμό των πράξεων (61 715 πράξεις, 51% του συνόλου). Το μέσο κόστος ανά πράξη παραμένει το χαμηλότερο στο πλαίσιο του ETA (6 158 ευρώ συνολικό κόστος, 3 740 ευρώ κόστος ETA), και μειώνεται διαρκώς από τον Ιούλιο του 2012 (-3.3%).

3.1.4. Επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών και επιλεκτικότητα

Οι πράξεις σε αυτούς τους τομείς παραμένουν οι πλέον εύχρηστες δέσμες μέτρων του ETA (12 090 πράξεις). Ωστόσο, η σχετική τους σημασία (9,99%) ήταν μικρότερη σε σχέση με τις 31 Μαΐου 2013 που ήταν 10%

Η συνολική επένδυση ανήλθε στα 415 εκατομμύρια ευρώ. Η συνολική δημόσια συνεισφορά ανήλθε στα 173,23 εκατομμύρια ευρώ. Το μερίδιο του ETA στη δημόσια συνεισφορά ανέρχεται στα 97,48 εκατομμύρια (2,86% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων).

Το κόστος ανά πράξη ανέρχεται στις 34 327 ευρώ (μισό του μέσου συνολικού κόστους), με τη συνεισφορά του ETA να ανέρχεται στις 8 063 ευρώ (30% λιγότερο από τη μέση συνεισφορά του ETA). Η ιδιωτική συνεισφορά ανά πράξη ανέρχεται στις 20 000 ευρώ.

3.1.5. Κοινωνικοοικονομική αποζημίωση για τη διαχείριση του αλιευτικού στόλου

Οι πράξεις σε αυτόν τον τομέα είναι σχετικά λίγες όσον αφορά τον αριθμό τους και πολύ λίγες από επενδυτική άποψη (5 416 πράξεις, 4,47% του συνόλου) (το δεύτερο μικρότερο ποσοστό σε ολόκληρο το ETA).

Η συνολική επένδυση ανέρχεται στα 152,8 εκατομμύρια ευρώ, με τη συνολική δημόσια συμμετοχή να ανέρχεται στα 101,92 εκατομμύρια ευρώ. Η συνεισφορά του ETA ανήλθε στα 61,55 εκατομμύρια ευρώ (1,8% των αναλήψεων υποχρεώσεων του ETA μέχρι τις 31 Μαΐου 2014).

Το κόστος ανά πράξη ανήλθε στις 11 927 ευρώ (20% του μέσου όρου), στο οποίο το ETA συνεισέφερε 7 205 ευρώ (25% της μέσης συνεισφοράς του ETA). Η ιδιωτική συνεισφορά είναι πολύ μικρή και ανήλθε στα 1 632 ευρώ (10% της μέσης ιδιωτικής συνεισφοράς για τα μέτρα που λαμβάνουν ενίσχυση από το ETA).

3.2. Άξονας 2

3.2.1. Εσωτερική αλιεία

Τα μέτρα εσωτερικής αλιείας (άρθρο 33 του κανονισμού ΕΤΑ) είναι λίγα ως προς τον αριθμό τους και πολύ μικρά από επενδυτική άποψη. Είναι η τρίτη μεγαλύτερη δέσμη μέτρων του ΕΤΑ. Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 είχαν γίνει ακριβώς 944 πράξεις (0,78 % όλων των πράξεων). Αντιστοιχούν ακριβώς στο 0,36% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΤΑ, που είναι το πιο μικρό ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων. Είναι επίσης τα λιγότερο δαπανηρά από την άποψη των αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΤΑ ανά πράξη καθώς ανήλθαν στις 12967 ευρώ, ποσό που είναι μικρότερο από το μισό του μέσου κόστους του ΕΤΑ ανά πράξη (28192 ευρώ). Οι μέσες συνολικές επενδύσεις ανά πράξη ανέρχονται στις 32456 ευρώ, που είναι επίσης το τρίτο μικρότερο ποσό. Η μέση δημόσια εθνική συνεισφορά είναι μικρότερη από 5800 ευρώ και η μέση ιδιωτική συνεισφορά είναι 13696 ευρώ.

3.2.2. Υδατοκαλλιέργεια

Τα μέτρα υδατοκαλλιέργειας αποτελούν έναν από τους μεγαλύτερους τομείς επενδύσεων για το ΕΤΑ. Ο αριθμός των πράξεων είναι μικρός (6% του συνόλου), αλλά απορροφούν δυσανάλογο ποσοστό των αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΤΑ (14,45%). Το συνολικό κόστος ανά πράξη είναι 179000 ευρώ (το έκτο μεγαλύτερο), εκ των οποίων οι 80600 ευρώ αντιστοιχούν στις ιδιωτικές συνεισφορές (4πλάσιες από τη μέση ιδιωτική συνεισφορά) και οι 68333 ευρώ στο ΕΤΑ, ποσό που είναι κατά 2,5 φορές μεγαλύτερο από τον μέσο όρο. Σε απόλυτους αριθμούς, 1287 εκατομμύρια ευρώ είχαν επενδυθεί σε 7209 πράξεις υδατοκαλλιέργειας μέχρι τις 31 Μαΐου 2014, εκ των οποίων τα 492,6 εκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούσαν στη χρηματοδότηση από το ΕΤΑ, τα 214,05 εκατομμύρια ευρώ στην εθνική δημόσια συνεισφορά και τα 580,74 εκατομμύρια ευρώ στην ιδιωτική χρηματοδότηση. Οι επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια είναι οι δεύτερες μεγαλύτερες για το ΕΤΑ, μικρότερες σε σχέση με την μεταποίηση και σημαντικά μεγαλύτερες σε σχέση την οριστική παύση.

Σύμφωνα με την ετήσια οικονομική έκθεση (στοιχεία του 2012), ο όγκος και η αξία των πωλήσεων ανήλθαν στα 1,39 εκατομμύρια τόνους και στα 4,37 δισεκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα το 2012. Αυτό σημαίνει αύξηση 3% σε όγκο και 10% σε αξία από το 2011 μέχρι το 2012. Ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων ήταν περίπου 15000, με το 90% αυτών να είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις (λιγότερο από 10 υπάλληλοι).

Ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας προσφέρει 80000 θέσεις εργασίας, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι μειωμένου ωραρίου. Ο αριθμός των ανθρώπων πλήρους απασχόλησης έχει μειωθεί ελαφρώς, γεγονός που ίσως δείχνει ότι υπάρχει μια τάση για μεγαλύτερη εξειδίκευση. Αντιθέτως, ο μέσος μισθός αυξήθηκε κατά 9% από το 2011 μέχρι το 2012.

Η κερδοφορία του τομέα της υδατοκαλλιέργειας στη ΕΕ μειώθηκε σημαντικά μεταξύ 2011 και 2012, παρόλο ότι παραμένει θετική. Η παραγωγικότητα της εργασίας στον εν λόγω τομέα μειώθηκε κατά 4% από το 2011 μέχρι το 2012. Η θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια είχε κέρδη 165 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ ο τομέας των οστρακοειδών είχε κέρδη 32 εκατομμυρίων ευρώ και ο τομέας των γλυκών υδάτων είχε ζημιές 32 εκατομμυρίων ευρώ.

Το Σεπτέμβριο του 2014 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε μια ειδική έκθεση σχετικά με «την αποτελεσματικότητα της ενίσχυσης του ΕΤΑ για την υδατοκαλλιέργεια». Η έκθεση αποκάλυψε ότι τα μέτρα για την ενίσχυση της υδατοκαλλιέργειας μέχρι το 2013 δεν ήταν καλά σχεδιασμένα και δεν εφαρμόστηκαν σωστά σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών και ότι δεν αξιοποιήθηκαν αποδοτικά οι πόροι του ΕΤΑ και η ενίσχυσή του δεν συνέβαλε αποτελεσματικά στην βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι το πλαίσιο στο επίπεδο των κρατών μελών και της ΕΕ δεν ήταν κατάλληλο για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Τα εθνικά στρατηγικά σχέδια των κρατών μελών και τα επιχειρησιακά

προγράμματα δεν αποτελούν επαρκώς σαφή βάση για την ενίσχυση της υδατοκαλλιέργειας, τα δε κράτη μέλη δεν διαθέτουν ενιαία στρατηγική για τον εν λόγω τομέα. Η επιλογή των σχεδίων υδατοκαλλιέργειας για χρηματοδότηση από το ΕΤΑ ήταν συχνά αποτυχημένη. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι τα σχέδια δεν απέφεραν συνήθως τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Η έκθεση είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο ιστότοπο:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR14_10/QJAB14010ENC.pdf

Μετά την έγκριση των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών⁷, το 2013, η Επιτροπή ζήτησε από τις εθνικές αρχές του κάθε κράτους μέλους να προετοιμάσουν πολυετή εθνικά στρατηγικά σχέδια προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ θα χρησιμοποιούνται κατά τρόπο στοχοθετημένο. Τα σχέδια αυτά αφορούν τους σημαντικούς παράγοντες που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ (ανάγκη απλοποίησης των διοικητικών διαδικασιών και διασφάλιση της πρόσβασης στο νερό και στο χώρο μέσω του ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα και αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ (ίσοι όροι ανταγωνισμού). Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει αυτά τα σχέδια προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη στον καθορισμό προτεραιοτήτων για τα έργα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το νέο Ταμείο. Μαζί με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την περίοδο 2007-2013 η Επιτροπή ελπίζει να δει μια περισσότερο προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση όσον αφορά τις επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

3.2.3. Μεταποίηση

Όσον αφορά την μεταποίηση, όπως αναφέρεται σε προηγούμενες εκθέσεις υλοποίησης, ακόμη και αν οι πράξεις μεταποίησης είναι σχετικά λίγες σε αριθμό ε (4,18 % του συνόλου), αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσοστό των αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΤΑ (16,65 %). Τα ακόλουθα κράτη μέλη ξεοδεύουν πάνω από το 16 % του προϋπολογισμού του επιχειρησιακού τους προγράμματος (εθνική ενίσχυση και ενίσχυση ΕΕ) για την μεταποίηση: Αυστρία (40 %), Λιθουανία (26 %), Πορτογαλία (25 %), Σλοβακία (24 %), Λετονία (23 %), Μάλτα (22 %), Ηνωμένο Βασίλειο (18 %) και Εσθονία (17 %). Τα κράτη μέλη που ξεοδεύουν λιγότερο από το 5 % του προϋπολογισμού τους για το ΕΠ είναι η Γαλλία (4 %), το Βέλγιο (2 %) και οι Κάτω Χώρες (2 %).

Το κόστος του ΕΤΑ ανά πράξη (112 400 ευρώ) είναι τετραπλάσιο από το μέσο κόστος ΕΤΑ (το πέμπτο σε απόλυτους αριθμούς). Η ιδιωτική συνεισφορά (220 358 ευρώ) είναι περίπου 10 φορές μεγαλύτερη από την μέση συνεισφορά του ΕΤΑ, η μεγαλύτερη σε απόλυτους αριθμούς. Το συνολικό κόστος ανά πράξη (393 718 ευρώ) είναι το δεύτερο μεγαλύτερο, με κράτη μέλη όπως η Πορτογαλία, η Λιθουανία, η Μάλτα και η Ελλάδα να διαθέτουν πάνω από 5000 000 ευρώ ως ενίσχυση για κάθε πράξη. Η μεταποίηση προσελκύει υψηλά πασά ιδιωτικής χρηματοδότησης. Οι συνολικές επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 ανέρχονταν στα 1,99 δισεκατομμύρια ευρώ για 5 057 πράξεις. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τα 568,4 εκατομμύρια ευρώ της χρηματοδότησης από το ΕΤΑ, τα 308 εκατομμύρια ευρώ της εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης και τα 1,114 δισεκατομμύρια ευρώ της ιδιωτικής χρηματοδότησης.

3.3. Αξονας 3

3.3.1. Αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης και καταφύγια

⁷ Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ COM(2013)229

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 το ETA συγχρηματοδοτούσε 1446 έργα υποδομής (1,2% του συνόλου των πράξεων του ETA).

Οι συνολικές επενδύσεις ανέρχονται στα 695,97 εκατομμύρια ευρώ με τη δημόσια συνεισφορά να ανέρχεται στα 639,6 εκατομμύρια ευρώ (396,4 εκατομμύρια ευρώ διέθεσε το ETA).

Τα έργα υποδομής είναι τα πιο ακριβά από την άποψη των συνολικών επενδύσεων ανά έργο (481 306 ευρώ), από την άποψη της χρηματοδότησης από το ETA (274 111 ευρώ, περίπου 10 φορές μεγαλύτερη από τον μέσο) καθώς και από την άποψη της εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης (167 518 ευρώ). Η ιδιωτική χρηματοδότηση ανά έργο (39 677 ευρώ, περίπου διπλάσια από τη μέση ιδιωτική χρηματοδότηση) είναι μέτρια αυτή καθαυτή και σχετικά ασήμαντη σε σύγκριση με το ποσό για την μεταποίηση.

3.3.2. Ανάπτυξη νέων αγορών και εκστρατείες προώθησης

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 ο αριθμός των χρηματοδοτούμενων πράξεων σε αυτόν τον τομέα ήταν σχετικά μικρός (2232 πράξεις, 1,84% του συνόλου). Ωστόσο, τα σχετικά ποσά ήταν σημαντικά: 222,22 εκατομμύρια ευρώ συνολικών επενδύσεων, με τη δημόσια συνεισφορά να ανέρχεται στα 204,4 εκατομμύρια ευρώ (130,56 ευρώ διέθεσε το ETA, δηλαδή το 3,82% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του ETA).

Οι πράξεις σε αυτόν τον τομέα είναι οι λιγότερο δαπανηρές του άξονα 3. Οι συνολικές επενδύσεις ανά έργο ανέρχονται στις 99 560 ευρώ, εκ των οποίων οι 58 492,5 ευρώ διετεθήσαν από το ETA, οι 33 082 ευρώ από το δημόσιο και οι 7 985 ευρώ από ιδιώτες.

3.3.3. Πιλοτικές πράξεις

Οι πιλοτικές πράξεις είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την προώθηση της καινοτομίας στο πλαίσιο του ETA. Στην έκτη έκθεση υλοποίησης όσον αφορά το ETA η Επιτροπή εξέφρασε την ανησυχία της για τον μικρό αριθμό των πράξεων και τη μεγάλη εξάρτηση αυτών των πράξεων από τη δημόσια ενίσχυση. Τα ποσά μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 επιβεβαιώνουν αυτές τις ανησυχίες. Ο αριθμός των πράξεων (592) παραμένει πολύ μικρός (0,49% του συνόλου), παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μετά τις 31 Μαΐου 2013 (+18%).

Οι συνολικές επενδύσεις ανά πράξη (350 193 ευρώ) είναι οι μεγαλύτερες σε ολόκληρο το ETA και μάλιστα αυξάνονται. Το αποτέλεσμα μόχλευσης παραμένει κάτω από το μέσο όρο του ETA, ειδικά όσον αφορά το ιδιωτικό κομμάτι, το οποίο μάλιστα έχει μειωθεί σε σύγκριση με πέρυσι. Αυτό δείχνει την απροθυμία του ιδιωτικού τομέα να χρηματοδοτήσει επισφαλή έργα.

3.4. Άξονας 4

Η υλοποίηση του άξονα 4 προχώρησε σημαντικά το 2013. Τα 21 κράτη μέλη που υλοποιούν τον άξονα 4 επέλεξαν τις ΟΤΔΑ και μέχρι το Μάιο του 2014 ο αριθμός των ομάδων είχε ανέλθει στις 312.

Το 2013 ήταν μια δύσκολη χρονιά για όλους τους ενδιαφερόμενους του άξονα 4, τις ΟΤΔΑ και τους διαχειριστές των έργων, καθώς και τις αρχές διαχείρισης και τους ενδιαμέσους φορείς, καθώς όλοι ασχολούνταν ενεργά με την προετοιμασία, την επιλογή και την έγκριση των έργων καθώς και με τις πληρωμές. Τα σχετικά ποσά υποδηλώνουν σταθερή αύξηση των εγκρίσεων έργων: μέχρι το τέλος του 2012 είχαν επιλεγεί επί τόπου 2 756 έργα αλλά μέσα σε ένα χρόνο έφθασαν τα 6 353. Η τάση αυτή συνεχίστηκε και μέχρι τις 31 Μαΐου 2014 είχαν εγκριθεί 8 800 έργα και οι σχετικές συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ETA ανήλθαν στα 328 εκατομμύρια ευρώ. Η συνολική εκτιμώμενη αξία αυτών των έργων υπερέβαινε τα 690 εκατομμύρια ευρώ.

Ορισμένα κράτη μέλη τροποποίησαν τα κονδύλιά τους για τον άξονα 4 το 2013. Τα δύο κράτη μέλη με τους μεγαλύτερους προϋπολογισμούς για τον άξονα 4 (Πολωνία και Ρουμανία) μείωσαν πρόσφατα τα κονδύλιά τους, με συνέπεια ο συνολικός προϋπολογισμός για τον άξονα 4 να υπερβαίνει ελάχιστα το ποσό των 500 εκατομμυρίων ευρώ.

4. ΠΡΩΤΗ ΣΕΙΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

- Τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και οι πιστοποιημένες δαπάνες σε επίπεδο κρατών μελών έχουν βελτιωθεί, αλλά υπάρχουν και άλλα περιθώρια βελτίωσης.

Μέχρι το τέλος του 2013, μόνο δύο έτη πριν το τέλος της υλοποίησης όσον αφορά το ΕΤΑ, οι πιστοποιημένες ενδιάμεσες πληρωμές που έστειλαν τα κράτη μέλη υπερέβαιναν κατά τι το μισό των συνολικών κονδυλίων του ΕΤΑ. Το ποσοστό των αναλήψεων υποχρεώσεων σε εθνικό επίπεδο προς το παρόν είναι σημαντικά υψηλότερο (80 %) αλλά εξακολουθεί να είναι μικρότερο από το ιδανικό/ αναμενόμενο, δηλαδή το 100 %.

Αυτά τα μικρά ποσά περί το τέλος της περιόδου προγραμματισμού θα μπορούσαν να σημαίνουν ότι τα κράτη μέλη δεν θα μπορέσουν να κάνουν πλήρη χρήση του 20 % των πιστώσεων που διατίθενται για την υλοποίηση της ΚΑΠ, εκτός εάν δεσμευθούν πρόσθετα κονδύλια κατά το υπόλοιπο διάστημα μέχρι το τέλος της περιόδου προγραμματισμού, δηλαδή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

- Οι τάσεις που επισημάνθηκαν σε προηγούμενες εκθέσεις υλοποίησης επιβεβαιώνονται. Τα μέτρα για το στόλο, παρόλο ότι είναι σημαντικά, έχουν αρχίσει να μειώνονται σταδιακά. Η υδατοκαλλιέργεια και η μεταποίηση εξακολουθούν να είναι σημαντικοί τομείς επένδυσης για το ΕΤΑ. Ο άξονας 4 προοδεύει σιγά σιγά.

Τα δύο τελευταία έτη (2012-2013) παρατηρήθηκε μείωση των μέτρων ενίσχυσης από το ΕΤΑ στο πλαίσιο του άξονα 1 ενώ η ενίσχυση για τα μέτρα του άξονα 2 αυξήθηκε, τόσο για την υδατοκαλλιέργεια όσο και για την μεταποίηση, με υψηλό ποσοστό μάλιστα ιδιωτικής χρηματοδότησης για μεταποίηση. Οι επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια ήταν οι δεύτερες μεγαλύτερες για το ΕΤΑ, μετά την μεταποίηση. Ο άξονας 3 επίσης φαίνεται να σημειώνει πρόοδο αλλά με χαμηλότερο ρυθμό. Η υλοποίηση του άξονα 4 προχώρησε ικανοποιητικά το 2013, αλλά εξακολουθεί να υστερεί έναντι των υπολοίπων.

- Γενικό συμπέρασμα του ελέγχου. Το 2013, η ΓΔ MARE προέβη σε έλεγχο του έργου των αρχών ελέγχου σε ορισμένα κράτη μέλη. Ο έλεγχος αφορούσε εφτά επιχειρησιακά προγράμματα. Η ΓΔ MARE κατέληξε στο συμπέρασμα, σε όλες τις περιπτώσεις, ότι οι απόψεις των αρχών ελέγχου ήταν αξιόπιστες (παρόλο ότι χρειάζονταν ορισμένες βελτιώσεις).

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΣΤΟΧΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΤΟΧΟΥ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

Χώρα		Εγκριθέντα α	Δεσμευθέντα β	Καταβληθέντα γ	% (β) / (α)	% (γ) / (α)
Βέλγιο	Περίοδος 2007-2013	26 261 648.00	26 261 648.00	15 856 227.33	100.00 %	60.38%
	Οικονομικό έτος: 2013	4 566 926.00	4 566 926.00	0.00		
Βουλγαρία	Περίοδος 2007-2013	71 742 671.00	71 742 671.00	30 422 962.96	100.00 %	42.41%
	Οικονομικό έτος: 2013	14 817 432.00	14 817 432.00	5 920 289.26		
Τσεχία	Περίοδος 2007-2013	27 106 675.00	27 106 675.00	19 509 468.35	100.00 %	71.97%
	Οικονομικό έτος: 2013	4 395 714.00	4 395 714.00	0.00		
Δανία	Περίοδος 2007-2013	133 675 169.00	133 675 169.00	83 243 496.02	100.00 %	62.27%
	Οικονομικό έτος: 2013	20 249 424.00	20 249 424.00	2 127 292.84		
Γερμανία	Περίοδος 2007-2013	137 537 645.00	137 537 645.00	81 831 242.83	100.00 %	59.50%
	Οικονομικό έτος: 2013	22 785 090.00	22 785 090.00	15 490 828.28		
Εσθονία	Περίοδος 2007-2013	84 568 039.00	84 568 039.00	54 336 527.77	100.00 %	64.25%
	Οικονομικό έτος: 2013	15 488 132.00	15 488 132.00	12 107 723.59		
Ιρλανδία	Περίοδος 2007-2013	42 266 603.00	42 266 603.00	33 467 120.83	100.00 %	79.18%
	Οικονομικό έτος: 2013	7 350 203.00	7 350 203.00	0.00		
Ελλάδα	Περίοδος 2007-2013	207 832 237.00	207 832 237.00	145 700 703.39	100.00 %	70.10%
	Οικονομικό έτος: 2013	29 020 837.00	29 020 837.00	50 836 540.00		
Ισπανία	Περίοδος 2007-2013	1 117 001 406.00	1 117 001 406.00	666 766 521.03	100.00 %	59.69%
	Οικονομικό έτος: 2013	164 369 114.00	164 369 114.00	67 686 522.28		
Γαλλία	Περίοδος 2007-2013	213 025 429.00	213 025 429.00	131 616 673.94	100.00 %	61.78%
	Οικονομικό έτος: 2013	32 728 219.00	32 728 219.00	34 523 047.25		
Κροατία	Περίοδος 2007-2013	8 700 000.00	8 700 000.00	2 175 000.00	100.00 %	25.00%
	Οικονομικό έτος: 2013	8 700 000.00	8 700 000.00	2 175 000.00		
Ιταλία	Περίοδος 2007-2013	414 060 995.00	414 060 995.00	240 995 602.39	100.00 %	58.20%
	Οικονομικό έτος: 2013	63 740 728.00	63 740 728.00	77 515 835.93		
Κύπρος	Περίοδος 2007-2013	19 724 418.00	19 724 418.00	15 546 048.76	100.00 %	78.82%
	Οικονομικό έτος: 2013	2 987 900.00	2 987 900.00	65 839.24		
Λετονία	Περίοδος 2007-2013	125 015 563.00	125 015 563.00	102 422 830.92	100.00 %	81.93%
	Οικονομικό έτος: 2013	22 451 354.00	22 451 354.00	16 022 380.73		
Λιθουανία	Περίοδος 2007-2013	54 713 408.00	54 713 408.00	39 794 284.68	100.00 %	72.73%
	Οικονομικό έτος: 2013	9 332 205.00	9 332 205.00	11 169 512.89		
Λουξεμβούργο	Περίοδος 2007-2013	0.00	0.00	0.00	0.00%	0.00%
	Οικονομικό έτος: 2013	0.00	0.00	0.00		

Ουγγαρία	Περίοδος 2007-2013	34 769 572.00	34 769 572.00	25 655 937.59	100.00 %	73.79%
	Οικονομικό έτος: 2013	6 540 370.00	6 540 370.00	4 216 277.97		
Μάλτα	Περίοδος 2007-2013	8 372 329.00	8 372 329.00	4 493 345.49	100.00 %	53.67%
	Οικονομικό έτος: 2013	1 645 221.00	1 645 221.00	1 630 914.58		
Ολλανδία	Περίοδος 2007-2013	48 578 417.00	48 578 417.00	27 186 099.98	100.00 %	55.96%
	Οικονομικό έτος: 2013	7 358 771.00	7 358 771.00	5 982 530.89		
Αυστρία	Περίοδος 2007-2013	5 259 318.00	5 259 318.00	4 722 272.76	100.00 %	89.79%
	Οικονομικό έτος: 2013	790 279.00	790 279.00	347 511.09		
Πολωνία	Περίοδος 2007-2013	734 092 574.00	734 092 574.00	390 177 612.90	100.00 %	53.15%
	Οικονομικό έτος: 2013	126 330 307.00	126 330 307.00	116 130 228.87		
Πορτογαλία	Περίοδος 2007-2013	226 746 668.00	226 746 668.00	146 115 817.00	100.00 %	64.44%
	Οικονομικό έτος: 2013	36 914 101.00	36 914 101.00	34 325 919.48		
Ρουμανία	Περίοδος 2007-2013	196 181 626.00	196 181 626.00	87 676 530.55	100.00 %	44.69%
	Οικονομικό έτος: 2013	45 362 301.00	45 362 301.00	55 376 542.06		
Σλοβενία	Περίοδος 2007-2013	21 640 283.00	21 640 283.00	13 481 826.73	100.00 %	62.30%
	Οικονομικό έτος: 2013	3 071 793.00	3 071 793.00	4 345 441.02		
Σλοβακία	Περίοδος 2007-2013	12 898 749.00	12 898 749.00	8 304 073.77	100.00 %	64.38 %
	Οικονομικό έτος: 2013	2 543 929.00	2 543 929.00	3 133 897.42		
Φινλανδία	Περίοδος 2007-2013	39 448 827.00	39 448 827.00	27 428 599.57	100.00 %	69.53%
	Οικονομικό έτος: 2013	5 975 800.00	5 975 800.00	5 086 898.73		
Σουηδία	Περίοδος 2007-2013	54 664 803.00	54 664 803.00	35 167 059.56	100.00 %	64.33%
	Οικονομικό έτος: 2013	8 280 751.00	8 280 751.00	10 167 185.03		
Ηνωμένο Βασίλειο	Περίοδος 2007-2013	134 201 597.00	134 201 597.00	62 339 357.56	100.00 %	46.45%
	Οικονομικό έτος: 2013	23 710 811.00	23 710 811.00	10 392 606.72		
Σύνολο	Περίοδος 2007-2013	4 200 086 669.00	4 200 086 669.00	2 496 433 244.66	100.00 %	59.44%
	Οικονομικό έτος: 2013	691 507 712.00	691 507 712.00	546 776 766.15		